

Національний архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній»

Князь Мстислав Хоробрий: повернення

23 серпня оголошено переможців Всеукраїнського конкурсу «Князь Чернігівський Мстислав Хоробрий: повернення», який відбувся за благодійної підтримки Анатолія Вислого. Результат – 21 робота!

Вперше в історії Князь Чернігівський Мстислав Хоробрий, син Володимира Великого, засновник Чернігівського князівства, співправитель Русі спільно з Ярославом Мудрим, фундатор Спаса Чернігівського став центром уваги художників України!

Ми щиро і сердечно дякуємо за талант і небайдужість митцям. Це Ольга Віщенко, Наталія Войстрикова, Катерина Землянська, Андрій Ільїнський, Єлизавета Кравцова, Надія Мартиненко, Діана Масинзова, Дар'я Мацкевич, Володимир Матвейцев, Ганна Морозова, Юрій Нагулко, Олександр Охупкін, Іван Пилипенко, Лариса Пуханова, Олесь Соловей, Михайло Сорокін, Катерина Шиман, Євгеній Шаповалов.

Щиро вітаємо переможців, III міс-

це – Володимир Матвейцев та Юрій Нагулко, Заслужений художник України; II місце – Олександр Охупкін, Заслужений художник України; I місце – Олесь Соловей, Заслужений діяч мистецтв України. Гран-прі – Євгеній Шаповалов.

Всі роботи представлені у Чернігівському Спасо-Преображенському соборі до листопада 2026 р. Мстислав Хоробрий і ми запрошуємо Вас!

Сторінками старих газет

Про що писала газета

«Деснянська правда»

75 років тому

1951 рік

1 серпня

Нова лісозахисна станція

Трикоз М.

Навесні цього року почалось будівництво Корюківської лісозахисної станції, яка обслуговуватиме Корюківський, Щорський, Холминський і Понорницький райони. Станція провадитиме заліснення ярів і пісків.

Вже здані в експлуатацію чотири двоквартирні будинки, будуються гаражі та інші виробничі споруди. Станція має свій тракторний парк, землеоброблюючі машини, незабаром має одержати складні лісосаджальні машини.

Станція вже підготувала тисячу гектарів землі під посадку дерев. Перші десятки лісу будуть посаджені восени цього року. Станція повністю розгорне свою роботу навесні 1952 року.

4 серпня

Бібліотека в полі

Писаревський Є.

З початку жнив бібліотека села Євминка Остерського району організувала обслуговування колгоспників у полі. Своєчасно була підібрана і доставлена в поле необхідна кількість літератури, з числа читачів-активістів виділено 24 книгоноші.

Тепер у бригадах і ланках укрупненої артілі ім. Куйбишева агітатори, книгоноші влаштовують серед колгоспників читки газет, журналів, проводять також обмін книжок колгоспниками. Колгоспник тов. Тульговець працює агітатором серед косарів. За цей час він провів 6 бесід і 4 читання, обміняв колгоспникам 92 книжки. Добре працюють і книгоноші комсомольці П. Божок, М. Кукса, І. Білий та інші.

Бригадир молотильного току комсомолець П. Кукса провів серед колгоспників 14 читань. Він часто читає колгоспникам гумористичні оповідання з журналу «Перець», провів бесіди по книзі «Люди колгоспних ланів» П. Ангеліної та інших.

10 серпня

Прибутки від риби

Брегман І.

Колгосп ім. Шевченка села Кобижча Бобровицького району в 1949 році збудував ставок площею 10 гектарів. В перший рік у ставок було пущено 17 тисяч штук мальків коропа вагою по 25 грамів. Тепер вага коропів дорівнює 250–350 грамів. Цього року колгосп має виловити з ставка 80 центнерів риби, що дасть прибутку до 60 тисяч карбованців.

Став колгосп використовує також для розведення водоплавної птиці. Зараз тут до 700 качок і гусей.

15 серпня

Нові школи

Понад 2,5 тисячі учнів Чернігівщини 1 вересня розпочнуть навчальний рік в нових школах.

Відбудоване приміщення колишньої школи ім. Леніна одержать учні обласного центру. Тут буде жіноча середня школа № 2. В школі є 22 класні кімнати, просторі лабораторії і кабінети, великий спортивний зал і зал для глядачів.

Таке ж велике приміщення середньої школи на 760 учнів відбудовано у м. Прилуках.

Споруджені також три семирічні школи на 200 – 280 місць кожна: в селі Пісках Новобасанського району, районних центрах – Тупичеві і Бобровиці.

На проведення ремонту шкільних приміщень області цього року держава витратила понад 1 мільйон 600 тисяч карбованців.

22 серпня

Нові кадри тваринників

Рубін Л.

Біля 2000 спеціалістів сільського господарства випустила Седнівська одnorічна школа техніків-тваринників за час свого існування. Всі вони нині працюють в колгоспах нашої області.

В школі є хороше обладнані кабінети, зокрема механізації тваринницьких ферм. 40 гектарів землі відведені під навчально-дослідне господарство школи. До послуг слухачів школи є велика бібліотека, в якій нараховується до 5000 книг.

Зараз в школі закінчилися випускні екзамени. 180 нових спеціалістів сільського господарства направлені на роботу в колгоспи нашої області. Серед них – телятниця колгоспу «Політвідділ» Малодівицького району Є. Коломієць, завідувача тваринницькою фермою колгоспу ім. Кірова Комарівського району – М. Куделя та інші.

26 серпня

Колгоспний Будинок культури

Кузнєцов В.

Закінчується будівництво колгоспного Будинку культури в артілі імені Комінтерну Батуринського району. Будинок культури розташований у мальовничому місці – на березі річки Сейм. Він має зал для глядачів на 500 місць, бібліотеку з читальнею, кімнату для агрозоотехнавчання і кілька кімнат для роботи гуртків художньої самодіяльності. Сцена буде розрахована не тільки на виступи гуртків художньої самодіяльності, а й для постановок приїжджих театрів.

Зараз будівельники проводять оздоблювальні роботи.

50 років тому

1976 рік

3 серпня

Гостям райцентру

Пушкар А.

Перших мешканців прийняв новий готель, що виріс у Варві.

Двоповерхове приміщення споруджено будівельниками Ніжинської пе-

ресувної механізованої колони № 286 на центральній площі райцентру. Тутатишні, по сучасному обладнані, устатковані красивими меблями кімнати на двох і трьох мешканців з усіма зручностями, хол з телевізором тощо. Новий готель одночасно може прийняти до 80 чоловік.

11 серпня

Будує колгосп

Лут Л.

В колгоспі «Україна» Талалаївського району відкрито їдальню на 40 місць. На кухні встановлено електро та газові плити. Для зберігання продуктів є холодильна камера. В новому приміщенні розмістився і колгоспний готель, що займає 5 кімнат. Зараз в ньому оселились будівельники, які зводять нові класи в місцевій школі. Їдальню і готель побудовано на кошти колгоспу.

17 серпня

«Світлячок» для дошкільнят

Нікітін В.

Правління колгоспу «Десна» реорганізувало сезонний дитячий садок у Сохачах в постійний.

В дитсадку «Світлячок» виховується понад 40 дітей хліборобів. Колгосп придбав для малят добротні меблі, іграшки, книги, наочні посібники. У сільської дівчорі з'явилися шефи – колектив Коропського дитячого комбінату та районний Будинок піонерів.

25 серпня

Виставка-дегустація

Москалець В.

В Бахмачі відкрилась виставка-дегустація страв з океанічної риби. На ній побували представники торговельних підприємств та громадського харчування з дев'яти районів області та сотні жителів міста і району. Розповідалось про високу цінність рибних продуктів у харчуванні людини, про асортимент океанічної продукції, який налічує до ста найменувань. А потім – дегустація. Для неї кулінари приготували сотні порцій смачних страв. Виставку влаштували Бахмацький холодильник разом з комбінатом громадського харчування.

31 серпня

Для рибних запасів

Дідков Ю.

В селі Мамекине знаходиться рибоводно-меліоративна станція, голу-ба нива якої має 70 гектарів. При ній ставок на 5 гектарів для розведення мальків.

Основне призначення станції – допомагати господарствам у будівництві і реконструкції ставків та озер, зарибнювати їх мальками цінних порід риби. Цього року колгоспам і радгоспам області буде відправлено півтора мільйона мальків, для населення буде реалізовано 300 центнерів риби.

Підготувала головний спеціаліст відділу використання інформації документів Державного архіву Чернігівської області Вікторія ВОРОНА

Почути і побачити СПАДЩИНУ: музей відкриває нові можливості

Музей сьогодні – це простір, який має бути відкритим і доступним для кожного. Саме тому Прилуцький краєзнавчий музей ім. В. І. Маслова спільно з громадською організацією «Млин часу» розпочав реалізацію інклюзивного проєкту «Почути і побачити СПАДЩИНУ», що втілюється за підтримки Українського культурного фонду та Британської Ради.

Питання доступності культурних закладів сьогодні набуває особливого значення. У Прилуках проживають сотні людей із порушеннями слуху та зору, ветерани війни, особи з інвалідністю, які нерідко стикаються з бар'єрами під час відвідування музеїв. Новий проєкт покликаний зробити музейний простір комфортним і зрозумілим для всіх.

Уже найближчим часом відвідувачі зможуть скористатися новими інклюзивними сервісами. Для людей із порушеннями слуху будуть створені відеоекскурсії жестовою мовою, що транслюватимуться безпосередньо в експозиційних залах та на сайті музею у рубриці «Віртуальний музей. Почуй музей».

Люди з порушеннями зору отримають можливість користуватися пувівниками шрифтом Брайля, знайомитися з експозиціями за допомогою тактильних схем та досліджувати музейні предмети через спеціально виготовлені 3D-моделі експонатів.

Не менш важливою складовою стане облаштування музейного простору тактильними покажчиками й інформаційними табличками, а також адаптація офіційного вебсайту музею відповідно до сучасних вимог доступності. Усе це дозволить людям самостійно орієнтуватися в музеї.

В умовах війни такі ініціативи набувають особливо значення. Сьогодні музеї не лише зберігають культурну спадщину, а й допомагають українцям зміцнювати історичну пам'ять, відчувати єдність.

Усі напрацьовані рішення залишаться в музеї й після завершення проєкту, а отже ще багато років служитимуть його відвідувачам.

Почути і побачити музей можна буде з 25 вересня цього року!

Тетяна ЗОЦЬ,
директорка музею

Календар дат і подій

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових підготувала черговий щорічний календар по області: «Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області на 2026 рік». Укладачі: Л. В. Студьонова (відома красеннавиця, торік пішла з життя), І. Я. Каганова, Ю. А. Супрун; відповідальний за випуск Ю. О. Соболев. Ось вереснева частина календаря.

Вересень

8 – в Конотопі Чернігівської губернії (нині Сумської області) народився Олександр Олександрович Соколовський (1896–1938), український письменник-романіст доби Розстріляного Відродження. Навчався у Чернігівській гімназії, де прилучився до партії есерів. У 1920 році арештовувався в Чернігові органами ЧК–ДПУ. Останній раз – 29. 10. 1937 року як керівник так званої терористичної націоналістичної організації. Засуджений до страти.

11 – в Чернігові народилася Агнеса Денисівна Ляшенко (1936), майстриня вишиваних ікон, Заслужений майстер народної творчості України.

В Борзні народився Іван Степанович Плющ (1941 – 2014), державний діяч, кандидат економічних наук, Герой України, голова Верховної Ради України (1991 – 1994, 2000 – 2002). За його підтримки у Борзні відкрито гімназію, створено музей-заповідник «Ганнина Пустинь» на Борзнянщині тощо. Похований на Байковому цвинтарі в Києві.

50 років тому (1976) у Чернігові відкрито обласний театр ляльок.

16 – Народився Іван Миколайович Шевченко (1926 – 2009), прозаїк, педагог, Заслужений учитель України. Переможець міжнародного конкурсу гумору та сатири у місті Філадельфія (США), лауреат премії імені М. Коцюбинського. Жив у Козельці. У 2016 році на честь письменника було названо вулицю в селищі Козелець.

29 – народилася Валентина Олексіївна Синкевич (1926 – 2018), поетеса, есеїстка, перекладач, критик. Зростала спочатку в с. Євминка на Остерщині (нині Чернігівського р-ну), а потім в Острі, де її батько, юрист за фахом, працював учителем математики. У 1942 році була вивезена до Німеччини як «остарбайтер». З 1950 року оселилася у США (Філадельфія), працювала бібліографом.